

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA

YVESA BOTA,

predstavljeni 17. julija 2008¹

1. V navedeni zadevi bo Sodišče poskušalo natančneje določiti obseg člena 8(2) in (4) Direktive 91/439/EGS², ki državi članici dovoljuje, da zavrne priznanje voznškega dovoljenja, pridobljenega v drugi državi članici, kadar za imetnika voznškega dovoljenja na ozemlju prve države članice velja ukrep omejitve, začasnega odvzema, odvzema ali preklica pravice do vožnje.

2. Posebnost navedene zadeve je v tem, da je bilo voznško dovoljenje izdano osebi, ki je bila zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov v času pred izdajo navedenega voznškega dovoljenja še vedno v postopku preizkusa svojih sposobnosti za vožnjo.

3. Sodišče se glede na navedene okoliščine sprašuje, ali država članica, na območju katere je v veljavi ukrep odvzema, sme zavrniti priznanje veljavnosti na ta način pridobljenega voznškega dovoljenja.

4. V teh sklepnih predlogih Sodišču predlagam, da člen 8(2) in (4) Direktive 91/439 razlaga tako, da ima država članica pravico zavrniti veljavnost voznškega dovoljenja, ki je bilo s strani druge države članice izdano v času, ko je bil zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov za imetnika tako izdanega dovoljenja še v teku postopek preizkusa njegovih sposobnosti za vožnjo.

I – Pravni okvir

A – Pravo Skupnosti

5. Z namenom olajšanja prostega gibanja oseb znotraj Skupnosti ali njihovega prebivanja v drugi državi članici, kot tisti, v kateri so osebe opravile voznški izpit, Direktiva 91/439 uveljavlja princip medsebojnega priznavanja voznških dovoljenj³.

1 – Jezik izvornika: francoščina.

2 – Direktiva Sveta z dne 29. julija 1991 o voznških dovoljenjih (UL L 237, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo (ES) Evropskega parlamenta in Sveta št. 1882/2003 z dne 29. septembra 2003 (UL L 284, str. 1).

3 – Glej člen 1.

6. Določitev minimalnih pogojev za izdajo vozniškega dovoljenja v tej direktivi je prav tako pomembna za izboljšanje prometne varnosti na področju Unije⁴.

9. Točka 14.1 priloge III k navedeni direktivi namreč določa:

7. Člen 7(1)(a) navedene direktive določa:

„Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki so odvisni od alkohola ali nesposobni, da bi se vzdržali pitja in vožnje.“

„Vozniško dovoljenje se izdaja kandidatom:

ki so opravili preizkus spretnosti in vedenja v prometu in teoretični preizkus ter izpolnjujejo zdravniške standarde v skladu z določbami iz Prilog II in III“.

10. Točka 15 te priloge določa:

8. Direktiva 91/439 še posebej določa, da se vozniških dovoljenj ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki so odvisni od alkohola ali psihotropnih snovi.

„[Vozniških] dovoljenj se ne sme niti izdati niti podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki so odvisni od psihotropnih snovi, oziroma tistim, ki od takšnih snovi sicer niso odvisni, a jih redno zlorablajo, ne glede na zahtevano kategorijo dovoljenja.“

⁴ – Glej četrto uvodno izjavo.

11. Člen 7(5) navedene direktive določa, da nihče ne more imeti vozniškega dovoljenja več kot ene države članice.

B – *Nacionalno pravo*

12. Člen 8(2) Direktive 91/439 določa, da lahko država članica običajnega bivališča uporabi svoje nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje, ki jo je imetniku vozniškega dovoljenja podelila druga država članica.

14. Uredba o dostopu oseb do cestnega prometa (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr, v nadaljevanju: FeV) v členu 28(1) predvideva, da imetniki vozniških dovoljenj, izdanih v eni izmed držav članic Unije, lahko vozijo na ozemlju Zvezne republike Nemčije.

13. Člen 8(4) navedene direktive določa:

15. Vendar pa navedeno v skladu s členom 28(4), točka 3, FeV ne velja za osebe, katerim je sodišče v Nemčiji izdalo ukrep začasnega ali dokončnega odvzema vozniškega dovoljenja oziroma katerim je takoj izvršljivi ali dokončni ukrep odvzema izdal upravni organ.

„Država članica lahko osebi, za katero na njenem ozemlju velja eden izmed ukrepov, omenjenih v odstavku 2, zavrne priznanje vozniškega dovoljenja, katerega ji je izdala druga država članica.“

Država članica lahko prav tako zavrne izdajo vozniškega dovoljenja kandidatu, za katerega tak ukrep velja v kakšni drugi državi članici.“

16. V skladu s členom 46 FeV mora organ, pristojen za izdajo vozniškega dovoljenja, odvzeti vozniško dovoljenje, če se izkaže, da imetnik dovoljenja ni sposoben za vožnjo motornih vozil; še posebej v primerih hudih ali ponavljajočih se kršitev cestnoprometnih predpisov ali kazenske zakonodaje.

17. Sicer pa člen 3(1) Zakona o cestnem prometu (Straßenverkehrsgesetz) določa: „Če se izkaže, da oseba ni sposobna za vožnjo, ji mora organ, pristojen za izdajo vozniškega dovoljenja, tega odvzeti. V primeru tujih voznških dovoljenj pomeni odvzem, tudi če se izvrši po drugih prepisih, izgubo pravice do uporabe voznškega dovoljenja na nacionalnem ozemlju Nemčije [...]“.

II – Dejansko stanje in postopek v glavni stvari

18. F. Weber, stanujoč na ozemlju Zvezne republike Nemčije, je bil 18. septembra 2004 predmet cestnoprometne kontrole. Med kontrolo je bilo ugotovljeno, da je bil F. Weber pod vplivom marihuane in amfetaminov. Zaradi te kršitve mu je bilo z odločbo upravnega organa Krei Siegen – Wittgenstein (Nemčija), z dne 17. novembra 2004, ki je postala pravnomočna 4. decembra 2004, naloženo plačilo globe ter za dobo enega meseca odvzeto vozniško dovoljenje.

19. Češki organi so 18. novembra 2004 F. Weberju, po tem ko je 16. novembra 2004 opravil vozniški izpit, izdali vozniško dovoljenje.

20. Zaradi kršitve, storjene 18. septembra 2004, je Ordnungsamt Kreis Siegen – Witt-

genstein (Nemčija) začel postopek preizkusa voznških sposobnosti F. Weberja. F. Weber je bil o začetku postopka obveščen 7. januarja 2005 in je februarja 2005 pristojnim organom predal svoje nemško vozniško dovoljenje.

21. S sklepom z dne 17. marca 2005, ki je postal pravnomočen 6. aprila 2005, je Ordnungsamt Kreis Siegen – Wittgenstein odločil, da se M. Weberju odvzame nemško vozniško dovoljenje.

22. Poleg tega je pristojno sodišče menilo, da F. Weber v predpisanem roku ni izpolnil obveznosti, da si pridobi medicinsko – psihološko strokovno mnenje in s tem dokaže svoje voznške sposobnosti, ter da pristojni nemški organi niso bili seznanjeni z dejstvom, da je F. Weber imel tudi češko vozniško dovoljenje.

23. 6. januarja 2006 je M. Weberja med vožnjo po nemških cestah ustavila in pregledala policija, kateri je predložil svoje češko vozniško dovoljenje.

24. Amtsgericht Siegen (Nemčija) je na podlagi te kontrole v sodbi z dne 22. avgusta 2006 obsodil F. Weberja zaradi malomarne vožnje brez voznškega dovoljenja. Zoper to sodbo je F. Weber pri Landgericht Siegen (Nemčija) vložil pritožbo.

IV – Analiza

26. V postavljenem vprašanju predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je člen 8(2) in (4) Direktive 91/439 treba razlagati tako, da ima država članica pravico zavrniti priznanje veljavnosti voznškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica, kadar je bilo tako voznško dovoljenje izdano v času, ko se je zaradi prekrška v cestnem prometu, storjenega pred tem v prvi državi članici, odvijal postopek preizkusa voznških sposobnosti.

III – Vprašanje za predhodno odločanje

25. V navedenih okoliščinah je Landgericht Siegen prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 1(2) v povezavi s členom 8(2) in (4) Direktive 91/439/EGS razlagati tako, da je državi članici na njenem ozemlju prepovedano zavrniti pravico do vožnje, ki se izvršuje skladno z voznškim dovoljenjem, izdanim v drugi državi članici, in tako zavrniti njegovo veljavnost, ker je druga država članica izdala tako imenovano „drugo“ voznško dovoljenje EU po tem, ko je prva država članica imetniku odvzela dovoljenje za vožnjo, če odvzem temelji na neprimernem ravnanju, ki se je zgodilo pred tem, ko je druga država članica izdala voznško dovoljenje?“

27. Naj spomnim, da je v tej zadevi imetnik nemškega voznškega dovoljenja storil prekršek v cestnem prometu na ozemlju Zvezne republike Nemčije. Približno mesec dni po storjenem prekršku je ta oseba pridobila češko voznško dovoljenje, medtem ko je bil zaradi storjenega prekrška v teku postopek preizkusa njenih voznških sposobnosti, ki se je nato končal z odvzemom nemškega voznškega dovoljenja.

28. Vprašanje je, ali so bili nemški organi dolžni priznati veljavnost drugega dovoljenja, ki je bilo izdano v času, ko navedeni postopek še ni bil končan.

29. Ta zadeva Sodišču omogoča, da bolj natančno razloži sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 29. aprila 2004 v zadevi Kapper⁵, ter iz sklepov z dne 6. aprila 2006 v zadevi Halbritter⁶ in z dne 28. septembra 2006 v zadevi Kremer⁷.

obstaja izjema, ki izhaja že iz samega besedila Direktive 91/439. Člen 8(2) in (4) te direktive namreč predvideva, da država članica lahko zavrne priznanje kateregakoli vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, kadar je njihov imetnik v prvi državi članici podvržen ukrepom prepovedi, začasnega odvzema, odvzema ali ukinitve pravice do vožnje.

30. V zadevi Kapper je Sodišče, ki je že odločilo, da obveznost priznavanja vozniških dovoljenj obstaja brez kakršnekoli formalnosti in državam članicam ne dopušča proste presoje glede ukrepov⁸ za njeno izpolnjevanje, načelu medsebojnega priznavanja dalo polni učinek.

33. Sodišče je to določbo bolj natančno obrazložilo zlasti v sodbah Kapper, Halbritter in Kremer.

31. Sodišče je namreč odločilo, da država članica gostiteljica nima pravice preverjati pogojev za izdajo vozniškega dovoljenja, pridobljenega v drugi državi članici. Zato je država članica gostiteljica dolžna priznati veljavnost tako pridobljenega vozniškega dovoljenja⁹.

32. Kljub temu pa je Sodišče opozorilo, da od načela medsebojnega priznavanja veljavnosti

34. Sodišče je najprej odločilo, da je zgoraj navedeno določbo, kljub temu da predstavlja izjemo od načela medsebojnega priznavanja, potrebno razlagati zelo ozko¹⁰. Poleg tega pa je Sodišče odločilo še, da okoliščine, ki omogočajo nepriznanje vozniškega dovoljenja iz člena 8(2) in (4) Direktive 91/439, niso omejene na primer, ko imetnik vozniškega dovoljenja na primer zahteva njegovo zamenjavo. Cilj te določbe je namreč tudi, da država

5 – C-476/01, Recueil, str. I-5205.

6 – C-227/05.

7 – C-340/05

8 – Glej zlasti sodbo z dne 29. oktobra 1998 v zadevi Awoyemi, C-230/97, Recueil, str. I-6781, točki 41 in 42.

9 – Zgoraj navedena sodba Kapper, točki 47 in 49.

10 – Prav tam, točka 72, in navedena sodna praksa. Glej še posebej zgoraj navedeni sklep Halbritter, točka 26.

članica na svojem ozemlju uveljavlja nacionalne predpise glede odvzema, začasnega odvzema ali ukinitve vozniškega dovoljenja, kadar je imetnik takega dovoljenja, na primer, naredil prekršek¹¹.

država članica gostiteljica priznati vozniško dovoljenje, ki je bilo v drugi državi članici izdano po sprejetju ukrepa odvzema. Država članica gostiteljica bi lahko določila člena 8(2) Direktive 91/439 uporabila samo v primeru krivdnega ravnanja imetnika po prejemu novega vozniškega dovoljenja¹⁴.

35. Sodišče je nato odločilo, da država članica na podlagi te določbe ne more za nedoločen čas zavrniti veljavnosti vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, kadar za imetnika takega dovoljenja v prvi državi članici velja eden izmed restriktivnih ukrepov. Sodišče je odločilo, da člen 8(2) in (4) Direktive 91/439 prepoveduje državi članici gostiteljici, da bi tudi po izteku obdobja, v katerem velja prepoved za pridobitev novega dovoljenja, še vedno zavračala priznanje veljavnosti kateregakoli vozniškega dovoljenja, ki ga je naknadno izdala druga država članica.¹²

37. V zgoraj navedenih zadevah Kapper, Halbritter in Kremer so imetniki vozniških dovoljenj, katerih priznanje je bilo prerekano, svoja vozniška dovoljenja pridobili po poteku ukrepa odvzema ali po poteku obdobja, v katerem je veljala prepoved za pridobitev novega dovoljenja. V teh primerih so bili torej ukrepi izvedeni in prekrški kaznovani, iz česar izhaja, da so bili učinki teh ukrepov izčrpani.

36. Takšna razlaga pa še toliko bolj velja, kadar še poleg ukrepa odvzema vozniškega dovoljenja ni določeno obdobje, v katerem velja prepoved za pridobitev novega vozniškega dovoljenja.¹³ V tem primeru mora

38. Predloženo zadevo pa je potrebno obravnavati drugače, saj gre v primeru F. Weberja za osebo, ki je na nemških cestah naredila prometni prekršek ter nato na Češkem pridobila novo vozniško dovoljenje, medtem ko se je v Zvezni republiki Nemčiji zaradi navedenega cestnoprometnega prekrška začel postopek preizkusa njenih vozniških sposob-

11 – Zgoraj navedena sodba Kapper, točka 73.

12 – Prav tam, točka 76.

13 – Glej zgoraj navedeni sklep Kremer, točki 33 in 34.

14 – Prav tam, točka 35.

nosti. Razlika od prejšnjih sodb Sodišča je torej čas izdaje novega dovoljenja, saj je bilo v tej zadevi novo vozniško dovoljenje izdano po krivdnem ravnanju ter pred sprejetjem ukrepa za odvzem vozniškega dovoljenja.

osebe, ali je ta oseba še vedno pod vplivom alkohola ali drog.

39. To pomeni, da ukrepi, ki zagotavljajo, da oseba, ki bi bila nevarna za cestni promet, v prometu ne sme sodelovati, še niso bili izrečeni, in zato tudi njihovi učinki še niso bili izčrpani.

40. V zvezi s tem opozarjam, da iz točk 14.1 in 15 priloge III k Direktivi 91/439 izhaja prepoved izdaje ali podaljšanja vozniškega dovoljenja osebi, ki je odvisna od alkohola ali drog ali pa jih, ne da bi bila odvisna, redno uživa ali zlorablja.

41. Po mojem mnenju je cilj postopka, ki v nemškem pravu ustreza točkama 14.1 in 15 priloge III zgoraj omenjene direktive in ki sledi povzročitvi prekrška, ugotoviti, na primer s krvnimi preiskavami ali s stalnim nadzorom

42. Razen tega je samo država članica, na ozemlju katere je prišlo do kršitve, pristojna za sankcioniranje tovrstnih kršitev, če je potrebno tudi za ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, v zvezi s katerim je določeno obdobje, v katerem velja prepoved pridobitve novega vozniškega dovoljenja ali ne.

43. Zato menim, da mora v takem primeru člen 8(2) in (4) Direktive 91/439 državi, na območju katere poteka postopek za preizkus vozniških sposobnosti, dovoliti, da v času, ko v njej poteka navedeni postopek, ne prizna vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi.

44. Prvič, namen postopka, ki poteka v državi, v kateri je prišlo do prekrška, je namreč v tem, da se ugotovi, ali je oseba, ki je storila prekršek, še vedno nevarna za cestni promet. Torej bi se taki osebi izdalo novo vozniško dovoljenje tudi brez izčrpnih testov, ki so za to predvideni v nemškem pravu.

45. Priznanje veljavnosti takega novega vozniškega dovoljenja bi bilo torej v nasprotju s ciljem Direktive 91/439, katere namen je izboljšati varnost v cestnem prometu.

46. Drugič, ne sme se zgoditi, da bi se oseba s pridobitvijo novega vozniškega dovoljenja izognila sankcijam, ki so ji bile izrečene, ker je na območju določene države članice storila prekršek.

47. Končno pa izdaja vozniškega dovoljenja glede na okoliščine navedene zadeve krši tudi člen 7(5) Direktive 91/439. V tej fazi postopka, ko je bilo prizadeti osebi izdano novo vozniško dovoljenje, je bila ta oseba namreč še vedno lastnik vozniškega dovoljenja, izdanega v Zvezni republiki Nemčiji.

48. Ta člen naj bi preprečeval primere, kakršen je primer F. Weberja. Iz okoliščin zadeve je razvidno, da se je F. Weber kljub temu, da je naredil prometni prekršek, poskušal izogniti sankcijam, ki so sledile temu prekršku, s tem da se je napotil

v drugo državo članico zato, da tam pridobi novo vozniško dovoljenje¹⁵. Pri takem ravnanju je očitno podan namen goljufije.

49. Z drugimi besedami, če bi bila Zvezna republika Nemčija dolžna priznati vozniško dovoljenje, ki je bilo izdano v času postopka, ki je bil uveden zaradi prekrška, bi to imelo za posledico, da bi bila vožnja dovoljena osebi, ki bi bila lahko potencialno nevarna za prometno varnost, ter da bi bilo tej osebi omogočeno, da se izogne kazenskim sankcijam, ki bi jih morala spoštovati, s tem pa bi se spodbujalo tudi goljufivo ravnanje nasploh.

50. Zaradi tega menim, da je člen 8(2) in (4) Direktive 91/439 potrebno razlagati tako, da ima država članica pravico odkloniti priznanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, kadar je bilo to vozniško dovoljenje izdano v času, ko še ni bil zaključen postopek preizkusa vozniških sposobnosti, ki je bil uveden zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov, storjene pred tem na ozemlju prve države članice.

15 – Iz obrazložitve F. Webra izhaja, da „je ravnal v pričakovanju grozečega odvzema vozniškega dovoljenja s strani nemških oblasti“, zato se je napotil v Republiko Češko, da bi tam pridobil novo dovoljenje (str. 1).

V – Predlog

51. Iz navedenih razlogov Sodišču predlagam, da Landgericht Siegen odgovori, kot sledi:

„Člen 8(2) in (4) Direktive Sveta 91/439/EGS z dne 29. julija 1991 o vozniških dovoljenjih, kot je bila spremenjena z z Uredbo (ES) Evropskega parlamenta in Sveta št. 1882/2003 z dne 29. septembra, je potrebno razlagati tako, da ima država članica pravico odkloniti priznanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, kadar je bilo to vozniško dovoljenje izdano v času, ko postopek preizkusa vozniških sposobnosti, ki je bil uveden kot posledica kršitve cestnoprometnih predpisov, ki je bila pred tem storjena na ozemlju prve države članice, še ni bil zaključen.“